

به نام آن که جان را فکرت آموخت

مدیریت چابک در کسب و کار

دکتر جمشید اقبال مهر

دکتر علی رمضان

(عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی)

سرشناسه	: اقبال پور، جمشید
عنوان و نام پدیدآور	: مدیریت چابک در کسب و کار / مولفان جمشید اقبال پور، علی رضائی.
مشخصات نشر	: تهران: فدک ایستاتیس، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۲۱۶ ص: مصور، جدول، نمودار.
شابک	: ۳۵۰۰۰۰ ریال : ۴-۳۵۹-۱۶۰-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
موضوع	: مدیریت صنعتی -- ایران -- نمونه پژوهی
موضوع	: Industrial management -- Iran -- Case studies
موضوع	: کسب و کار -- ایران -- مدیریت -- نمونه پژوهی
موضوع	: Business -- Iran -- Management -- Case studies
شناسه افزودن	: رضائی، علی، ۱۳۵۸ -
رده‌بندی کنگره	: HDV۰
رده‌بندی دیویی	: ۶۵۸/۰۰۹۵۵
نماد کتابشناسی ملی	: ۶۰۱۴۰۸۱

مرکز آموزش علمی-کاربردی
انجمن صنفی مبللمان و دکوراسیون استان تهران

مدیریت چابک در کسب و کار

تالیف	: جمشید اقبال پور - علی رضائی
مدیر تولید	: رضا آرمی ماهنده
توبت چاپ	: اول ۱۳۹۸
تیراژ	: ۵۰۰
قیمت	: ۳۵۰۰۰۰ ریال
شابک	: ۴-۳۵۹-۱۶۰-۶۰۰-۹۷۸

دفتر انتشارات : تهران - خیابان انقلاب - خیابان اردیبهشت - بین‌لیاقی‌نژاد و جمهوری - ساختمان
تلفن: ۶۶۴۸۲۲۲۱ - ۶۶۴۸۱۰۹۶ - ۶۶۴۶۵۸۳۱
فروشگاه یزد: میدان آزادی (باغ ملی) - ابتدای خیابان فرخی - جنب مجتمع ستاره
تلفن: ۳۵ - ۳۶۲۲۶۷۷۲ - ۳۶۲۲۶۷۷۱ - ۳۶۲۲۷۴۷۵

ایمیل و وبسایت: www.fadakbook.ir - fadakbook@yahoo.com

کلیه حقوق و حق چاپ متن و عنوان کتاب که به ثبت رسیده است، مطابق با قانون حقوق مولفان و مصنفان مصوب ۱۳۴۸ محفوظ و متعلق به انتشارات فدک ایستاتیس می‌باشد. هرگونه برداشت، تکثیر، کپی‌برداری به هر شکل (چاپ، فتوکپی، انتشار الکترونیکی) بدون اجازه کتبی از انتشارات فدک ایستاتیس ممنوع بوده و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

معاونت حقوقی
انتشارات فدک ایستاتیس

پیشگفتار

کتاب حاضر، بر مبنای یک مطالعه پیمایشی سه ساله در فاصله زمانی ۱۳۹۷-۱۳۹۴ با هدف طراحی و ارائه مدل پویایی چابکی کسب و کار با تاکید بر فرآیندهای کسب و کار نگاشته شده است. بر مبنای پرداختن به موضوع در ابتدا به مطالعه مبانی نظری مرتبط با موضوع تحقیق پرداخته شد. سپس مجموعه اطلاعات گردآوری شده در این مرحله، برای محققان این امکان را فراهم آورد تا با استفاده از مفهومی تحقیق را تبیین نماید.

آنگاه با استفاده از ابزار مصاحبه با خبرگان، شاخص‌های مناسب جهت سنجش متغیرهای موجود در مدل شناسایی گردید. در مرحله بعد پرسشنامه تحقیق طراحی شد این پرسشنامه پس از تایید روایی و پایایی، بر مبنای ارتباط با نفر از افرادی که با روش خوشه‌ای از بین خبرگان صنایع تولیدی انتخاب شده بودند، تکمیل گردید. پس از تدوین مدل نهایی با استفاده از معادلات ساختاری، در مرحله بعد با استفاده از روش‌های پویایی‌های سیستم^۱ مدل پویایی چابکی کسب و کار تدوین شد تا اثرات تغییرات محیط‌های محیطی و سیاست‌های مدیران بر نتایج چابکی سازمان مورد ارزیابی قرار گرفت و در نهایت به منظور تعیین اندازه چابکی شرکت‌های تولیدی موضوع تحقیق، از تکنیک تحلیل پوششی داده‌ها^۲ استفاده گردید.

همچنین بر مبنای مطالعات میدانی، روشی جدید برای تعیین اندازه چابکی سازمان ارائه گردید و در نهایت مجموعه مطالعات صورت گرفته در قالب دو جلد ارائه شده است.

جلد اول کتاب که با نام **"ارائه مدل چابکی کسب و کار"** ارائه شده است. در برگیرنده مجموعه‌ای از مفاهیم و مدل‌های ارائه شده در زمینه چابکی کسب و کار، سازمان و ... می‌باشد که در نهایت بر مبنای مجموع یافته‌های تحقیق مدل مفهومی جامع چابکی کسب و کار در مجلد ارائه شده است.

جلد دوم کتاب با نام **"ارائه مدل پیش بینی رفتار چابکی و تعیین اندازه چابکی کسب و کار"** می‌باشد این جلد از کتاب بر مبنای مطالعات پیمایشی و میدانی صورت گرفته و اطلاعات محیطی گردآوری شده و آزمون مدل مفهومی چابکی کسب

^۱ System Dynamic (SD)

و کار ارائه شده در جلد اول کتاب، تدوین شده است. همچنین در این جلد دوم کتاب با استفاده از تکنیک پویا شناسی سیستم، اقدام به شبیه سازی حالات مختلف رفتار و پاسخ های مناسب و متناسب سازمان در مقابل تنوعی از محرک ها و فشارهای محیطی پرداخته شده است. و در نهایت در این مجلد به ارائه روشی برای تعیین اندازه چابکی سازمان پرداخته شده است، روشی که ضمن برخورداری از مبنای نظری قوی به روشی ساده اقدام به ارزیابی اندازه چابکی سازمان می نماید.

مولفان این کتاب تلاش نمودند با نگاهی کاربردی راهنمایی عملی برای مدیران عالی سازمان با بویژه مدیران استراتژیک و تصمیم ساز که ضمن درک تغییرات سریع سازمان ها به دنبال بکارگیری ابزارهایی برای مدیریت محرک های محیطی می باشند؛ فراهم آورند. راهنمایی که راهکارهایی مناسب و متناسب برای مواجهه به فشارها و محرک های محیطی به مدیران پیشنهاد نماید.

هرچند مولفین، تلاش خود را برای عرضه کتابی جامع در زمینه چابکی کسب و کار به کار بسته اند ولی به عنوان متاوردشان عاری از نقص و کاستی نمی باشد از این رو مشتاقانه منتظر ارائه پیشنهادات و نقدهای علمی صاحب نظران و خوانندگان گرامی می باشند تا ان شاء... در چاپ های بعدی اثری که قصد را عرضه نمایند.

در خاتمه لازم می دانیم از کلیه دوستان و همکارانی که در تهیه و تنظیم این اثر ما را یاری نموده اند تقدیر و تشکر نماییم.

فهرست مطالب

فصل ۱ کلیات کتاب ۱

- ۱-۱ چرایی نگارش کتاب ۳
- ۲-۱ رورت و اهمیت پرداختن به موضوع چابکی ۸
- ۳-۱ نوآوری کتاب در مباحث چابکی ۹
- ۴-۱ تعریف عمده اصطلاحات تخصصی کتاب ۱۲

فصل ۱۵ ادبیات موضوع چابکی

- ۱-۲ روند شکل‌گیری ادبیات موضوع چابکی ۱۷
- ۲-۲ مقایسه پارادایم‌های سنتز و تفکیک ۲۱
- ۳-۲ تعاریف چابکی ۲۶
- ۴-۲ تعریف چابکی تولید ۲۸
- ۵-۲ تعریف چابکی کسب و کار ۳۰
- ۶-۲ تفاوت مفهوم چابکی با مفهوم انعطاف‌پذیری ۳۲
- ۷-۲ تبیین مفهوم چابکی ۳۴
- ۸-۲ گستره بکارگیری چابکی از نظر دامنه و زمان ۴۳
- ۹-۲ مفهوم اندازه‌گیری چابکی ۴۷
- ۱۰-۲ روش‌های اندازه‌گیری چابکی ۵۲
- ۱۱-۲ مدل‌های مفهومی چابکی ۵۷
- ۱-۱۱-۲ مدل تولید چابک کید ۵۷
- ۲-۱۱-۲ مدل چابکی هویت ۵۹
- ۳-۱۱-۲ مدل چابکی شارپ و همکارانش ۶۰
- ۴-۱۱-۲ مدل چابکی یوسف و همکاران ۶۳
- ۵-۱۱-۲ مدل چابکی شریفی و ژانگ ۶۶
- ۶-۱۱-۲ مدل تولید چابک گاناسکاران ۷۰
- ۷-۱۱-۲ مدل توسعه سیستم تولید چابک گاناسکاران ۷۲
- ۸-۱۱-۲ مدل چابکی ریگی و همکارانش ۷۴
- ۹-۱۱-۲ مدل توسعه یافته چابکی تولید شریفی و همکارانش ۷۸

- ۱۰-۱۱-۲ مدل چابکی بسانت و همکارانش ۷۹
- ۱۱-۱۱-۲ مدل چابکی ایان کریستیان و همکاران ۸۶
- ۱۲-۱۱-۲ مدل چابکی کروکیتو و یوسف ۹۱
- ۱۳-۱۱-۲ مدل چابکی لین و همکارانش ۹۵
- ۱۴-۱۱-۲ مدل چابکی بوستلو و همکارانش ۹۷
- ۱۵-۱۱-۲ مدل پویایی چابکی در سازمان‌های دولتی ۱۰۱
- ۱۶-۱۱-۲ مدل چابکی سازمان در توسعه محصول جدید ۱۰۵
- ۱۷-۱۱-۲ مدل گروه مشاوران آتوز ۱۰۷
- ۱۸-۱۱-۲ مدل چرخه قابلیت چابکی سازمان ۱۰۹
- ۱۹-۱۱-۲ مقایسه تطبیقی مدل‌های چابکی ۱۱۰

فصل ۳ ادبیات موضوعی چابکی فرآیندهای کسب و کار ۱۱۳

- ۱-۳ تعاریف زنجیره تامین ۱۱۶
- ۲-۳ اجزاء مدیریت زنجیره تامین ۱۱۸
- ۳-۳ الگوهای مدیریت فرآیندهای زنجیره تامین ۱۱۹
- ۱-۳-۳ مدل فرآیندی هند فیل ویکهال (۱۹۹۰) ۱۱۹
- ۲-۳-۳ مدل فرآیندی انجمن زنجیره تامین (۲۰۰۵) ۱۲۰
- ۳-۳-۳ مدل فرآیندی چان و همکاران (۲۰۰۳) ۱۲۱
- ۴-۳-۳ مدل فرآیندی چوپرا و مندل (۲۰۰۷) ۱۲۲
- ۵-۳-۳ مدل فرآیندی انجمن جهانی زنجیره تامین ۱۲۳
- ۶-۳-۳ مدل فرآیندی زنجیره ارزش پورتر (۱۹۸۵) ۱۲۴
- ۷-۳-۳ مدل فرآیندی مرکز کیفیت و بهره‌وری امریکا ۱۲۷
- ۸-۳-۳ ارزیابی و انتخاب بهترین الگوی فرآیندی کسب و کار ۱۳۰
- ۹-۳-۳ شاخص‌های اندازه‌گیری عملکرد بر مبنای مدل SCORE ۱۳۴
- ۱۰-۳-۳ ارزیابی عملکرد فرآیندهای کسب و کار ۱۳۶
- ۴-۳ تعاریف زنجیره تامین چابک ۱۴۰
- ۵-۳ چارچوب مفهومی زنجیره تامین چابک ۱۴۳
- ۶-۳ مدل‌های مفهومی چابکی زنجیره تامین ۱۴۷
- ۱-۶-۳ مدل چابکی زنجیره تامین سوافورد ۱۴۷
- ۲-۶-۳ مدل چابکی زنجیره تامین کریستوفر ۱۴۹
- ۳-۶-۳ مدل چابکی زنجیره تامین لین و دیگران ۱۵۲
- ۴-۶-۳ مدل چابکی زنجیره تامین ویپال و همکاران ۱۵۴

- ۳-۶-۵ مدل چابکی زنجیره تأمین زند حسامی ۱۵۶
- ۳-۶-۶ مدل چابکی زنجیره تأمین پراتر و همکاران ۱۵۶
- ۳-۷ روش‌های اندازه‌گیری چابکی زنجیره تأمین ۱۵۹
- ۳-۸ مطالعات تجربی در حوزه زنجیره تأمین چابک ۱۶۰

فصل ۴ مدل مفهومی چابکی کسب و کار ۱۶۵

- ۴-۱ چهارچوب تدوین مدل مفهومی تحقیق ۱۶۶
- ۴-۲ مدل مفهومی تحقیق ۱۹۷

www.ketab.ir